Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân

voor de verbinding tussen zorg en veiligheid

Contactgegevens

Tesselschadestraat 2, 8913 HB Leeuwarden
Postbus 2506, 8901 AA Leeuwarden
info@zvhf.nl
058 – 750 5500
www.zvhf.nl

JAARVERSLAG 2022

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De regisseurs van het Zorg- en Veiligheidshuis brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeenten bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheid over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. Het Zorg- en Veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert voortgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe veiligheidsproblemen integraal aangepakt en beter beheersbaar.

Het verhaal van 'de verwarde man' op het dak: "Ik was bang dat ze mij wilden vermoorden"

13 april, 10:35 • 5 minuten leestijd

Wat leidde ertoe dat een 27-jarige Leeuwarder vorig jaar naakt op de vliegbasis rondliep en op het dak van een gebouw stond met een

Verdachte bedreiging politieagenten in Leeuwarden heeft nog steeds last van kogel in zijn bil: 'Ik ben niet boos, maar teleurgesteld'

PREMIUM

De verdachte van bedreiging van zes politieagenten in Leeuwarden op maandagavond 2 augustus 2021 heeft nog steeds last van de politiekogel die in zijn bil is achtergebleven.

Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân

voor de verbinding tussen zorg en veiligheid

Wat doet het Zorg- en Veiligheidshuis?

Procesregie: we zetten onafhankelijke procesregie in als de reguliere samenwerking tussen partijen bij een complexe domeinoverstijgende casus met een hoog veiligheidsrisico niet tot een effectieve aanpak heeft geleid. Professionals die bij een casus betrokken zijn worden samengebracht. Zij delen informatie over de persoon en de situatie en maken op maat een integraal persoons- en systeemgericht plan van aanpak. De procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis is daarbij de verbindende schakel tussen partijen, denkt mee in oplossingen, monitoort de voortgang en stuurt waar nodig bij. Bij blijvende stagnatie in een casus schalen we deze op naar management en/of bestuur.

Adviseren en vraagbaak: de medewerkers van het Zorg- en Veiligheidshuis geven advies over vraagstukken en casussen die te maken hebben met sociale veiligheid. Het gaat hierbij om veiligheidsproblematiek die niet bij het Zorg- en Veiligheidshuis is aangemeld. Zij brengen hun kennis en expertise in, wijzen professionals de weg en helpen hen op weg.

Ondersteunen: het op inhoud en in het proces meekijken en -denken bij (aangemelde) casussen. De procesregie blijft bij het lokale veld liggen. Als dit wenselijk is sluit de procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis bij een lokale overlegtafel aan.

Trajectbegeleiding: de trajectbegeleiders kunnen worden ingezet in casuïstiek die in procesregie bij het Zorg- en Veiligheidshuis is. Zij zoeken de persoon actief op, gaan in gesprek en brengen de situatie in kaart. De trajectbegeleiders worden ingezet als reguliere hulpverlening niet toereikend is. Dit zonder regeldruk. Zij de-escaleren, maken de situatie beheersbaar en dragen 'warm' over naar andere hulpverlening.

Signaleren & adresseren: het Zorg- en Veiligheidshuis brengt overstijgend trends, knelpunten, succesfactoren, leemtes en misstanden in beeld. Deze adresseren we met een advies bij de juiste partners/het juiste gremium.

Ontwikkeling: deelname aan projecten of beleidsontwikkeling gericht op de aanpak van complexe sociale veiligheidsproblematiek. Hierbij brengt het Zorg- en Veiligheidshuis op dit gebied haar kennis en expertise in. Het Zorg- en Veiligheidshuis kan in opdracht ook een coördinerende rol hebben bij een projectmatige ketenoverstijgende aanpak.

KERNCIJFERS 2022

Inzet bij aangemelde zaken

Zaken in procesregie en ondersteuning

	2021		2022	
	106	51%	91	54%
	104	49%	79	46%
Totaal	**210**		**170**	

- In 2022 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis in **170 aangemelde zaken** procesregie gevoerd of ondersteuning gegeven. Dit is ten opzichte van 2021 een **daling van 19%**.
- Het aantal aanmeldingen in de **laatste vier maanden** van 2022 nam ten opzichte van de voorgaande maanden met 75% toe **van gemiddeld 12 naar 21 aanmeldingen** per maand. Deze tendens zet zich tot nu toe in 2023 voort.
- **54%** van de aangemelde zaken is **in procesregie** opgepakt en in 46% van de casuïstiek is ondersteuning gegeven. Verhoudingsgewijs is er in 2022 ten opzichte van 2021 in iets meer zaken procesregie gevoerd.
- **5 personen** zijn in de **levensloopaanpak** opgenomen.
- Bij het voeren van procesregie kijken we naar het totale systeem. Bij de **93 zaken** die in procesregie zijn opgepakt, waren **151 personen betrokken**. Dit kan bijvoorbeeld gaan om kinderen of (ex)partners.
- Op **peildatum 01-01-2022** waren er **99 openstaande zaken** die voor **01-01-2022** waren aangemeld.

Zaken in procesregie met inzet trajectbegeleiding

	2021	2022
totaal	78	**83**
nieuw	41	**34**

In 2022 is in **83 lopende zaken** waarin het Zorg- en Veiligheidshuis procesregie voert **trajectbegeleiding** ingezet, **34** daarvan waren **nieuwe zaken**. De combinatie procesregie met trajectbegeleiding werkt in de praktijk erg goed. In de meest ingewikkelde casuïstiek zijn mooie resultaten bereikt. We merken hierbij wel dat de problematiek in heftigheid en intensiteit toeneemt. Met als voorbeeld mensen die zich afzetten tegen de maatschappij en de overheid, radicale gedachten en overtuigingen hebben en (geschikte) huisvesting die moeilijk te vinden is.

Aantal aanmeldingen per gemeente

43% van het aantal aanmeldingen kwam uit **Leeuwarden, 57% uit de rest van Friesland.** Deze verhouding is overeenkomstig het gemiddelde over voorgaande jaren. Na Leeuwarden komen de meeste aanmeldingen - in volgorde van hoog naar laag - uit Súdwest-Fryslân, Noardeast-Fryslân, Heerenveen, Smallingerland.

** 1 persoon verbleef in detentie, woonplaatsFriesland onbekend.*

Partners die aanmelden

	2021	2022
Wijk- en gebiedsteams	13%	**20%**
Gemeenten	24%	**17%**
Regiecentrum B&V en VT	5%	**10%**
GGZ/VNN (o.a. ACT en (For)FACT-teams)	6%	**9%**
Wender	4%	**6%**
3 Reclasserings organisaties	4%	**5%**
Politie	9%	**5%**
Anders	30%	**28%**

- **37%** van de aanmeldingen is afkomstig van **gemeenten en de sociale wijk- en gebiedsteams**. Hierbij worden ook de wijk- en gebiedsteams bedoeld die onder een gemeente vallen.
- Andere aanmelders waren in volgorde van aantal onder andere Limor, het OM, het Jeugd Expert Team, het OM, Dienst Justitiele Inrichtingen en Fier.

Leeftijdscategorie en samenstelling

leeftijdscatagorie	2021	2022
< 18	27%	**18%**
18 t/m 23	17%	**12%**
24 t/m 40	30%	**28%**
41 t/m 55	22%	**26%**
> 56	4%	**16%**

- **30%** van de casuïstiek van het Zorg- en Veiligheidshuis had in 2022 betrekking op **kinderen, jongeren en jongvolwassen** (leeftijd 0 t/m 23 jaar).
- 31% van de casuïstiek betrof gezinnen of andersoortige relationele systemen en **69% individuen**.

Overdracht na afsluiting

21% van de zaken is na afsluiting door het Zorg- en Veiligheidshuis **naar een wijk- en gebiedsteam overgedragen**, 9% naar de GGZ, het (For)FACT of het ACT-team, 9% naar een curator en 8% naar een gemeente.

Resultaten bij afsluiting

In **2022** zijn **90** zaken afgesloten die het Zorg- en Veiligheidshuis in procesregie had. **89% van de zaken is met goed resultaat afgesloten.** Dat wil zeggen dat de doelstelling die partners in de casus met elkaar hebben benoemd is gerealiseerd op het moment van afsluiten van de casus. Door de jaren heen ligt dit percentage tussen de 85 en 90%.

aanmelden casus → procesregie voeren → afsluiten **90 zaken** → **89%** doelstelling gerealiseerd

Inzet bij zaken die niet zijn aangemeld

We vinden het belangrijk om kennis, expertise en vaardigheden over te dragen. Dit om eraan bij te dragen dat het lokale veld, andere netwerken en partners zelf vroegtijdiger kunnen ingrijpen en een casus eerder zelf op de rit kunnen brengen. Het aantal advies- en ondersteuningsvragen zonder aanmelding is groeiende.

Korte adviesvragen divers	**350**
Advies en ondersteuning trajectbegeleiding	**104**
Aansluiten bij briefing FAHG	**100**
Screening gedetineerden en geven advies	**191**
Plan op hoofdlijnen voor gedetineerde	**15**
Lokale casustafels radicalisering	**52**
Drieluik mensenhandel en uitbuiting	**45**
Overlastgevende en criminele jeugdgroepen	**2**

- Procesregisseurs en -ondersteuner worden met regelmaat benaderd door professionals uit het netwerk met vragen over bijvoorbeeld te volgen routes of in te zetten interventies. Het aantal keer dat de procesregisseurs en -ondersteuners **kort advies** hebben gegeven lag in 2022 op **350**. In 2021 lag dit aantal op 344.
- De **trajectbegeleiders** geven met regelmaat **korte ondersteuning** aan **cliënten** die zij eerder in hun caseload hebben gehad en weer contact zoeken. Ook **adviseren** zij **professionals** in het netwerk door partners aan elkaar te verbinden en in positie te brengen. In 2022 is dit **104** keer gebeurd.
- Het Zorg- en Veiligheidshuis sluit **twee keer per week** bij de **briefing** van de **Friese Aanpak Huiselijk Geweld** (FAHG) aan. Hier worden gemiddeld zo'n 12 zaken per week besproken. Dit zijn 1248 op jaarbasis.
- Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft tot oktober **iedere burger die in detentie komt op zorg- en veiligheidsrisico's gescreend**. Dit samen met gemeenten, DJI en de Reclassering. Na de screening volgde een kort advies aan de direct betrokken professionals. **Voor gedetineerden met zorg- en veiligheidsrisico's is een plan op hoofdlijnen gemaakt.** Nieuwe ontwikkelingen zijn aanleiding geweest om per oktober met de screening en triage onder de vlag van het Zorg- en Veiligheidshuis te stoppen en anders in te gaan richten.
- Het Zorg- en Veiligheidshuis sluit 1 keer in de 6 weken bij lokale **casustafels radicalisering** aan om advies en ondersteuning te geven. De procesregisseurs zijn in totaal **52 keer** bij een casustafel aangesloten.
- Het Zorg- en Veiligheidshuis sluit tweewekelijks aan bij het **'Drieluik mensenhandel en uitbuiting'** samen met politie en de zorg coördinator van Fier! In 2022 zijn **45 signalen** ingebracht.
- Het Zorg- en Veiligheidshuis geeft **ondersteuning bij de lokale aanpak van overlastgevende en criminele jeugdgroepen.** De procesregie op de totaalaanpak van een groep ligt bij de gemeente. Het Zorg- en Veiligheidshuis pakt zo nodig de harde kern jongeren op in maatwerk. We hebben ondersteuning gegeven bij **2 lokale groepsaanpakken** in de gemeente Sûdwest en Smallingerland.

Trajectbegeleiding doorzorg gedetineerden

De **trajectbegeleider** die zich richt op de doorzorg van gedetineerden heeft bij **28 gedetineerden gemeenten ondersteuning geboden** bij de uitvoering van hun lokale doorzorgtaken. Daarnaast heeft zij aan **19 gedetineerden** op meerdere leefgebieden **actieve begeleiding** geboden en hen toegeleid naar reguliere zorgaanbieders. Dit alles met als doel het voorkomen van detentieschade en het voorbereiden op de re-integratie.

	2022
	19
	28

Inhoud

- **Aandachtsgebieden**
  - Doorzorg gedetineerden
  - Mensen met meervoudige problemen en gevaarlijk gedrag
  - Veiligheidsproblemen jongeren in een kwetsbare positie
  - Radicalisering en polarisatie
  - Mensenhandel en uitbuiting
  - (langdurig) Geweld in afhankelijkheidsrelaties met een hoog veiligheidsrisico
- **Financiële verantwoording**

Signaleren & adresseren

Het Zorg- en Veiligheidshuis ziet dagelijks de meest complexe veiligheidscasuïstiek voorbij komen. Daarbij zien we overstijgend trends, leemtes, knelpunten en misstanden, maar ook succesfactoren. Het vinden van een geschikte plek voor mensen met multi-problematiek en een (hoog) veiligheidsrisico komt nog steeds prominent als uitdaging naar voren. Zo worden onconventionele woonplekken gemist. Maar ook geschikte woonvormen met begeleiding voor mensen met de meest complexe multiproblematiek en daardoor onaangepaste gedrag. Deze en andere punten zoals de directe gevolgen van wachtlijsten, onvoldoende vooraf plannen maken bij uitstroom van cliënten en frauduleuze aanbieders die slechte zorg bieden, hebben we neergelegd bij de juiste partner en/of het juiste gremium. Daarbij is veel afstemming met het sociale domein geweest. Een succesfactor is onder andere dat professionals 'scharrel- en interpretatieruimte' krijgen en innemen. Door de in weerbarstige casuïstiek de randen van het (on)mogelijke op te zoeken worden mooie resultaten behaald.

HIGHLIGHTS 2022

De weg naar het Zorg- en Veiligheidshuis

In de 15 jaar dat het (Zorg- en) Veiligheidshuis bestaat hebben we in Friesland met elkaar een stevige basis neergezet voor een effectieve aanpak van complexe sociale veiligheidsproblematiek. In het begin van 2022 merkten we dat de vertrouwde weg naar het Zorg- en Veiligheidshuis minder door de partners gevonden werd. Dit had vooral te maken met veel personeelswisselingen bij de organisaties en minder ruimte voor relatiebeheer tijdens de coronaperiode. We hebben daarop in 2022 stevig geïnvesteerd in het (opnieuw) leggen van contact en verbinding met onze partners. Dit onder andere door bijeenkomsten met het lokale veld te organiseren, netwerkgesprekken te voeren en aan te sluiten bij teamoverleggen van onze partners. Dit om nieuwe gezichten te leren kennen, bekendheid te geven aan wat het Zorg- en Veiligheidshuis doet, verwachtingen over en weer uit te spreken en nadere afspraken te maken over vindplaatsen en het toeleiden van casuïstiek naar het Zorg- en Veiligheidshuis. Ook hebben we een brede netwerkbijeenkomst georganiseerd met verschillende workhops over thema's die het Zorg- en Veiligheidshuis raken. Een mooie dag met een mooie opkomst van 200 professionals. Het intensiveren van de verbinding met onze partners heeft er ondermeer toe geleid dat de weg naar het Zorg- en Veiligheidshuis in de loop van 2022 weer beter werd gevonden.

"Kwaliteit als gewoonte"

Het Zorg- en Veiligheidshuis is een lerende netwerkorganisatie waarbij continue geïnvesteerd wordt in het vergroten van kennis, expertise en vaardigheden, maar ook in het optimaliseren en professionaliseren van (werk)processen. Hier hebben we in 2022 een extra impuls aan gegeven door onder andere het proces van 'beeldvorming en triage' onder de loep te nemen, een eerste aanzet te maken met het in beeld brengen van vindplaatsen van casuïstiek en de route naar het Zorg- en Veiligheidshuis, evenals te investeren in de ontwikkeling van medewerkers door intervisie en training. Dit alles gericht op het vergroten en waarborgen van de noodzakelijke kwaliteit. In het laatste kwartaal is een kwaliteitsmedewerker aangetrokken die zich hier specifiek op richt.

Aandachtsgebieden

Op een aantal aandachtsgebieden heeft en onderhoudt het Zorg- en Veiligheidshuis specifieke kennis en expertise en voert het Zorg- en Veiligheidshuis geïntensiveerd (en aanvullend) taken uit. Dit is voor een groot deel in de lijn met landelijke afspraken en programma's.

• Doorzorg gedetineerden

Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft tot oktober 2022 iedere burger die in detentie komt op zorg- en veiligheidsrisico's gescreend en getriageerd. Dit samen met gemeenten, DJI en de Reclassering. Met de inwerkingtreding van de Wet Straffen en Beschermen is er meer regie en zijn er meer handelingsmogelijkheden bij de gemeenten komen te liggen. Hierdoor kunnen zij zelf informatie uitwisselen met DJI en de Reclassering. Ook is in 2022 een start gemaakt met "Samen Starten in de PI"; een werkwijze waarin de Gemeenten, DJI en de Reclassering in een vroeg stadium samen met de gedetineerde een plan maken. In aansluiting op deze ontwikkelingen is besloten om met de screening en triage van gedetineerden onder de vlag van het Zorg- en Veiligheidshuis te stoppen. Met de partners is vervolgens verder verkent hoe (ex)justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico die passen binnen onze focus geselecteerd en naar het Zorg- en Veiligheidshuis toegeleid kunnen worden. Hierbij is onder andere ingezoomd op de informatie-uitwisseling in het kader van Artikel 18b van de Wet Straffen en Beschermen. In dit artikel staat dat de Dienst Justitiële Inrichtingen de gemeente moet informeren wanneer het risico aanwezig wordt geacht dat een gedetineerde een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf zal begaan.

Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft inhoudelijk en door inzet van trajectbegeleiding bijgedragen aan de werkwijze Koers&Kansen; zelfmelders. Er is een uniform werkproces 'zelfmelders' voor de Friese gemeenten gemaakt die is opgenomen in een praktische routekaart. De RUG heeft een evaluatie gedaan naar de werkwijze in de drie Noordelijke provincies. De uitkomsten staan in het rapport 'Voorzorg als nazorg'. Hierin staat onder andere de aanbeveling: *"Verdere investering in de werkwijze zal, op basis van de te verwachten baten voor de samenleving, lonen. Overweeg uitbreiding naar andere regio's en uitbreiding van de doelgroep naar arrestanten en vrouwen".*

#kindveiligheid

Ze zitten op de achterbank. De blonde tweeling van acht jaar heeft blijkbaar alle glitters in het haar gedaan die ze konden vinden. We zijn onderweg naar de gevangenis waar hun vader zit. Hij is jarig en de meisjes wilden heel graag naar papa toe anders was hij zo alleen. Van de vele tekeningen is een boekwerk gemaakt en ook daarop ontbreken de glitters niet. De vrolijke stemming stopt wanneer ze de grote muur zien waarachter hun papa is. Terwijl het ene meisje blij uit de auto stapt blijft het andere meisje in de auto zitten. Ze wil niet naar binnen. We spreken af dat we de tekeningen bij papa brengen en als het ene meisje dan weer weg wil gaan we allemaal mee. Papa wacht op ons en is heel blij zijn kinderen weer te zien. De spanning ebt een beetje weg en samen zitten we in een speelkamer met drinken en koekjes erbij. Papa probeert, terwijl de kinderen spelen, met mij in gesprek te gaan om zijn boosheid over de moeder van de meisjes te uiten. Ik fluister dat het vandaag voor de meiden een feestdag is en dat we daarvoor zijn gekomen. Er wordt nog een poosje gespeeld en wanneer vader opnieuw een poging doet om zijn frustraties te delen is het tijd om afscheid te nemen. Op de achterbank zitten twee meisjes die allebei naar buiten staren. Ondanks de glitters is de feeststemming verdwenen. We stoppen onderweg om een ijsje te eten.

• Mensen met meervoudige problemen en gevaarlijk gedrag

Een groot deel van de aangemelde casuïstiek heeft een relatie met OGGZ. Dat wil zeggen dat het gaat om mensen die met meerdere onderliggende problemen te maken hebben zoals (een combinatie van) psychische en/of psychiatrische aandoeningen, een licht verstandelijke beperking en verslaving. Hierbij is ook met regelmaat sprake van ernstig verward, agressief, ontwrichtend, overlastgevend en/of en gevaarlijk gedrag. Het Zorg- en Veiligheidshuis is net als voorgaande jaren in 2022 intensief betrokken geweest bij deze groep. Dit vanuit zowel de casuïstiek als vanuit de ontwikkelfunctie.
In 2022 heeft het Zorg- en Veiligheidshuis een verdere bijdrage geleverd aan de implementatie van de levensloopbenadering voor mensen met meervoudige problemen en gevaarlijk gedrag. Het doel van de levensloopbenadering is het realiseren van een betere samenhang tussen zorg, veiligheid en ondersteuning voor de cliënt. Het uitgangspunt is om te zorgen voor continuïteit in het contact met de cliënt en het behoud of verbeteren van de levenskwaliteit, voorkomen van escalatie, het terugdringen van recidive en het verminderen van de maatschappelijke overlast. In de loop van het proces is de aanvankelijk ontwikkelde werkwijze herzien omdat deze onvoldoende aansloot op de Friese situatie.
Er is voor gekozen om de levensloopbegeleiding volledig bij het Zorg- en Veiligheidshuis neer te leggen. De aanpak is medio 2022 gestart. Samen met onze partners zijn we een weg ingeslagen van continue ontdekken, uitvoeren, leren en verbeteren. In de folder 'levensloopaanpak Friesland' die op www.zvhf.nl staat vind je meer informatie.

Met Housing First biedt LIMOR woonruimte en praktische ondersteuning aan dak- en thuislozen. Een dak boven het hoofd als beginpunt in plaats van als einddoel. De triage van geschikte kandidaten voor Housing First in Leeuwarden en het voeren van procesregie in de casus, was in 2022 bij het Zorg- en Veiligheidshuis belegd. De combinatie met het voeren van procesregie is succesvol gebleken. Vraag en aanbod komen beter bij elkaar, de samenwerking verloopt goed en er is weinig uitval van cliënten.

#levensloop #vangnet

Uitgespuugd en belaagd.
Genegeerd en overgeslagen.
De weg kwijt, verdwaald.
Opnieuw een nachtje binnen, daarna een nachtje buiten.
Stelen om te eten, stelen om te delen.
Winnen en verliezen.
Wanneer er een dak is met daaronder een bed, is voor even of heel lang de plek een herberg om tot rust te komen.
En dan toch weer een nachtje binnen en daarna een nachtje buiten.
Verdwaald, ontregeld en verslaafd.
Vallen en opstaan.
Sprongen vooruit en sprongen achteruit.
In de put en terug naar af, binnen of buiten.
Vasthouden, opstaan en opnieuw beginnen.

• Geweldadige, criminele en/of overlastgevende jeugdnetwerken

Misbruik van jongeren in een kwetsbare situatie

Ook in 2022 coördineerde het Zorg- en Veiligheidshuis de gezamenlijke aanpak door politie, OM, meerdere zorgpartijen en gemeenten van jongeren in een kwetsbare positie die in een zorgelijke onveilige situatie verstrikt raken. Partijen werken daarbij intensief samen. Het gaat om jongeren die veelal bekend zijn bij organisaties voor (hoogspecialistische) jeugdhulp. Zij worden door (jong)volwassenen afhankelijk gemaakt en misleid, waarbij seksueel grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt, maar ook wordt aangezet tot het plegen van strafbare feiten. Gezamenlijke acties van partners waren gericht op het doorlopend opwerpen van barrières en het bieden van zorg. Partners hebben effectieve stappen gezet om het misbruik van jongeren die in beeld waren te stoppen. Er zijn jongeren die nu meer participeren in de samenleving. Ook is er gevangenisstraf opgelegd. Aan de andere kant leert de realiteit dat de problematiek zich kenmerkt door complexiteit en taaiheid. Nieuwe signalen maken dat we het fenomeen van misbruik van jongeren in een kwetsbare situatie blijvend stevig vastpakken.

Preventie met gezag Leeuwarden Oost; jonge aanwas in de (drugs)criminaliteit

Het kabinet zet fors in op het voorkomen dat jongeren en jongvolwassen de (ondermijnende) criminaliteit in gaan of hier verder in afglijden. Hiervoor heeft het kabinet structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Onder de noemer 'Preventie met Gezag' heeft de gemeente Leeuwarden samen met meerdere partners, waaronder OM, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, buro HALT, Reclassering, het RIEC, Amaryllis, Regiecentrum Bescherming en Veiligheid en het Zorg- en Veiligheidshuis in 2022 een breed plan gemaakt voor Leeuwarden-Oost. Daarin is opgenomen dat het Zorg- en Veiligheidshuis vanaf 2023 procesregie in casuïstiek gaat voeren.

#perspectief #zorg #veiligheid

Tuimelaars die door de vangnetten glippen.
Je ontmoet ze, spreekt ze en bent ze kwijt.
Daarom geef ik bij de eerste ontmoeting altijd mijn visitekaartje.
Het kan even duren maar vaak komt er wel een appje binnen.
Meestal midden in de nacht of een belletje vanuit de cel als het helemaal fout is gegaan.
Overlevers, alleen op de wereld, afgedankt, vergeten of vertrokken.
Overschat, onderschat, onpeilbaar of onbereikbaar.
Vergeten kinderen die volwassen worden, moeten zijn of lijken te zijn.
Tussen wal en schip, bankhoppers, nergens een nest, laat staan een warm nest. Welbespraakt overtuigd met grootse plannen of stilzwijgend teruggetrokken dwalend in een vicieuze cirkel.
Op zoek naar perspectief, een stip op de horizon.
Gebroken, verdoofd, wachtend op dat ene moment van houvast om na de zoveelste val weer op te staan.

• Radicalisering en polarisatie

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een integrale aanpak op radicalisering en polarisatie. Hieronder valt onder andere de weging van casuïstiek door de Driehoek en het lokaal inrichten van een casustafel radicalisering. Er zijn twee aandachtsfunctionarissen bij het Zorg- en Veiligheidshuis die bij alle casustafels Radicalisering in de provincie aansluiten. In overleg kan een casus die aan de casustafel radicalisering is besproken voor procesregie bij het Zorg- en Veiligheidshuis worden aangemeld.
Eind 2022 is een "Fenomeenanalyse extremisme Noord-Nederland" door de RUG gepresenteerd. In dit rapport wordt het beeld bevestigd dat dreiging in het Noorden voorheen vooral Jihadistisch van aard was, en dat zich nu - onder andere door de coronatijd - ook andere vormen van maatschappelijk ongenoegen manifesteren. Dit soms met een radicale onderstroom die zich met name richt op anti-overheid sentiment en rechtsextremistisch gedachtegoed.
We hebben partners uit zowel het zorg- als veiligheidsdomein geadviseerd over deze tendens.

#polarisatie

De stickers op de voordeur bevestigen de leuzen die op het spandoek langs het tuinhek hangen.
De man komt naar buiten en met stemverheffing verklaart hij waarom iedereen de waarheid moet horen.
Eenmaal binnen overspoelt de man ons met zijn overtuigingen.
We raken een snaar wanneer we vragen naar zijn broer.
Wat stond als een huis in voor- en tegenspoed en door dik en dun is verleden tijd.
De broer is afgedwaald, verloren en kortzichtig. Hoe is het mogelijk dat iemand zo blind kan zijn voor alles wat de overheid doet?
Ooit won relatie het van gelijk.
Helaas is gelijk voor de winst gegaan en onderweg het hart kwijtgeraakt.

- ## Mensenhandel en uitbuiting

  Ook in 2022 zijn signalen van mensenhandel en uitbuiting onder de aandacht geweest. Het gaat hierbij onder andere om gedwongen prostitutie en uitbuiting van de meest kwetsbaren in onze samenleving. De signalen zijn besproken in het zogenaamde 'Drieluikoverleg' tussen het Zorg- en Veiligheidshuis, de politie en Fier! In het kader van uitwisseling tussen het Friese en landelijke is er een werkbezoek van CoMensha geweest. In 2022 moeten alle Nederlandse gemeenten beleid hebben op het gebied van mensenhandel. Het doel hiervan is drieledig: het voorkomen van slachtofferschap, het beter in beeld krijgen van slachtoffers en hen de ondersteuning bieden die zij nodig hebben, evenals het aanpakken en frustreren van daders. Het Sociaal Domein Friesland heeft in 2022 een regionaal beleidskader mensenhandel gemaakt. In dit Kader is onder andere de aanbeveling gedaan om vanaf 2023 een ketenregisseur mensenhandel aan te stellen en deze bij het Zorg- en Veiligheidshuis te positioneren.

- ## (langdurig) Geweld in afhankelijkheidsrelaties met een hoog veiligheidsrisico

  Een aantal uit te lichten punten hierbij zijn dat het Zorg- en Veiligheidshuis ook in 2022 naar wederzijds tevredenheid wekelijks aansluit bij de briefing Friese Aanpak Huiselijk Geweld van Veilig Thuis. Dat met inzet van de trajectbegeleiders en een intensieve samenwerking met partners gewelddadige burenruzies, schrijnende gevallen van oudermishandeling en vechtscheidingen gestopt of beheersbaar konden worden gemaakt. En tot slot dat de aanpak van stalking een belangrijk thema is waar het Zorg- en Veiligheidshuis op aansluit.
  Er is een interactieve routekaart (ex) partner stalking voor Noord Nederland gemaakt. Hierin staat omschreven welke partners uit het justitiële-, zorg- en sociale domein welke rol en taak hebben bij signalen van (ex) partner stalking en welke verbindingslijnen gelegd kunnen worden. In algemene zin is de afspraak dat het Zorg- en Veiligheidshuis een rol en taak heeft in het voeren van procesregie en het geven van ondersteuning bij zaken met een hoog risico. Eind 2022 is de eerste aanzet gemaakt om te komen tot afspraken over de processtappen, de te volgen route en hoeveel zaken het Zorg- en Veiligheidshuis op kan pakken.

#verborgenverdriet

De spontane, goed verzorgde, vriendelijke dame geeft ons de indruk dat we op het verkeerde adres zijn. Het is bijna ondenkbaar dat achter deze deur sprake is van mishandeling. Eenmaal in gesprek blijkt de situatie erger dan werd vermoed. Ze doet alles voor haar twee kinderen die ze alle ellende wil besparen. De appjes en de voicemailberichten heeft ze bewaard als bewijs. In de woonkamer zijn de gaten in de deuren de herinneringen aan uitbarstingen van woede. Op enkele plekken is geprobeerd met spiegels dit te verbergen. Haar handen trillen en opvallend is haar schrikreactie als er buiten een auto vertrekt. Angst voor het netwerk, schaamte voor familie en vast in verdraaiingen. Samen bespreken we het plan van mogelijkheden. Er is sprake van een hoog veiligheidsrisico en daarom nemen wij meteen contact op met de procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis die contact heeft met de ketenpartners. Daar worden de stappen besproken en acties uitgezet. Een gebiedsverbod en contactverbod zijn slechts het begin van een lange weg naar vrijheid.

#geweld

Ze fluistert en kiest zorgvuldig haar woorden.
Ondanks de vele meldingen bij de politie blijft mevrouw volhouden dat alles goed gaat.
Dat er wapens en messen in de woning zijn ontdekt wuift ze weg.
Als niemand zich ermee bemoeit komt alles wel goed.
Juist daardoor is deze ellende ontstaan.
Dat het niet ophoudt, niet vanzelf, is voor ons wel duidelijk maar mevrouw is nog niet overtuigd.

Financiële verantwoording

De reguliere begroting 2022 bedraagt € 1.511.285,-. Dit bedrag wordt gedekt uit:

Ministerie van V&J (via decentralisatie-uitkering centrumgemeente)	€	271.000
Regionale gemeentelijke OGGZ-middelen	€	419.342
Individuele bijdragen gemeenten (grotendeels veiligheidsdomein)	€	468.943
Extra rijksmiddelen (POK) jaarschijf 2022	€	352.000
Totaal	**€**	**1.511.285**

Saldo restantbudget 2013 t/m 2022	31-12-2022	€	255.622
Reserve 2021 extra Rijksmiddelen	2021	€	352.000
Saldo	31-12-2022	€	607.622

Toelichting

- Om de inzet van de Zorg- en Veiligheidshuizen te versterken heeft het Rijk aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor in ieder geval de periode 2021 t/m 2027 (december-circuliare 2021). Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân gaat het om een jaarlijks bedrag van € 352.035,-. De Bestuurscommissie heeft het bestedingsplan voor dit bedrag begin 2022 vastgesteld. Hierbij is het bedrag van 2021 als reserve bestemd. Deze reserve is nog niet aangewend. Planvorming volgt.
- In 2022 is in totaal € 1.325.723,- aan kosten gemaakt.
- Over 2022 is er een restantbedrag van € 185.562,-. Dit heeft met name te maken met de latere startdata in het jaar (tussen maart en september 2022) van nieuw personeel als uitvloeisel van de extra rijksmiddelen. Het restantbedrag uit 2013 t/m 2021 bedraagt € 70.060,-. Hiermee komt het saldo restantbudget 2013 t/m 2022 op € 255.622,-. Dit bedrag is voor onvoorziene omstandigheden zoals vervanging bij langdurige ziekte. De Bestuurscommissie van het Zorg- en Veiligheidshuis heeft eerder al ingestemd met het overhevelen van restantbudget.
- De OGGZ –middelen zijn volledig 'besteed'.
- Uitgaven zijn gedaan conform de begroting 2019 e.v. en de begroting behorende bij het bestedingsplan 'extra rijksmiddelen (POK) 2021 t/m 2027. Het betreft personeelslasten, huur/ICT e.d. en diversen.